

BÆRUM KOMMUNE
Postboks 700
1304 SANDVIKA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ann-Kristin Ødegaard, 69 24 70 00

Vedtak i klagesak - endring av reguleringsplan - Stabekkløkket E18 - Bærum

Statsforvalteren viser til kommunens oversendelse av klagesak, datert 14. februar 2023.

Vi har behandlet saken og vår konklusjon er:

Statsforvalteren opprettholder kommunens vedtak av 28. september 2022 om endring av reguleringsplan for E18-korridoren Lysaker - Ramstadsletta. Klagen har ikke ført frem.

Sakens bakgrunn

Saken gjelder klage på vedtak av endring del av områdereguleringsplan for E18-korridoren Lysaker – Ramstadsletta, kalt Stabekkløkket, datert 28. september 2022. Planendringen består i at «løkket» over E18 forkortes med 50 meter og etablering av et kompensierende tiltak med 3 meter høy støyskjerm. Områdeplanen ble godkjent av daværende Kommunal- og moderniseringsdepartementet den 8. september 2017.

Vedtaket om endring er påklaget av Holtekilen vel, Lysaker vel og Østre Stabekk velforening, som ivaretar beboernes interesser i området.

Østre Stabekk velforening - hovedansvarlig:

- Kommunen har behandlet planendringen feil, fordi det er uklart om Stortingets vedtak er lagt til grunn som bindende/pålegg, og det derfor ikke er foretatt noen reell planprosess der forslaget kan påvirkes.
- Kommunestyret har behandlet saken på basis av feilaktige økonomiske tall; en besparelse med ca. 80 mill. ikke er reelt fordi det vil komme merkostnader, slik at en reduksjon på 40 mill. er mer reelt. Klager mener at også Stortingsvedtaket er fattet på uriktig grunnlag.
- Omregulering av en mindre del av den opprinnelige planen, gir et ufullstendig bilde av

helheten, der deler av strekningen og reguleringen ikke lenger henger sammen. Klager mener derfor at hele reguleringsplanen skulle ha blitt behandlet på nytt.

- Kommunen har feilaktig lagt vekt på ytre forhold, som at bussveien ikke lenger vil bli bygd. Dette er forhold kommunen ikke selv råder over, som ikke er sikret i aktuell reguleringsplan eller på annen måte. Klager mener kommunen burde anbefalt at saken ble sendt i retur inntil bussveien var blitt fjernet fra vedkommende reguleringsplan, slik at de beskrevne konsekvensene av å ikke bygge bussveien, var sikret.
- Ulemper i form av støy og luftforurensning er feilaktig vurdert i forhold til dagens situasjon og ikke forhold til den regulerte.
- Saksfremlegget var villedende og mangelfullt da sentrale opplysninger var unntatt offentlighet.
- Saksfremlegget til kommunestyret manglet medisinskfaglige vurderinger av påvirkninger skolebarn og beboere vil få som følge av økt støy- og luftforurensning i nærområdet, som følge av planendringen.
- Det er feilaktig vist til tidligere støyretningslinjer T-1442/2016, som nå er erstattet av T-1442/2021.
- Det er villedende for kommunestyret når kommunedirektørens anmodning til Statens vegvesen om å ta hensyn til omkringliggende boliger i anleggsperioden, ikke er fulgt opp med tiltak som ligger i reguleringen.
- Kommunens oppsummering i saksfremlegget om at ny E18 anses å ha stor samfunnsnytte, er villedende da planendringen gjelder kun en mindre del av planen, og det ikke er gjennomført en samfunnsøkonomisk analyse som underbygger dette.
- Det fremkommer ikke i saksfremlegget at forkorting av Stabekkløkket strider mot gjeldende kommuneplan; ved at forkortelse av Stabekkløkket vil svekke tverrforbindelsen over lokket som er en blågrønn struktur som kommuneplanen vil ivareta.

Holtekilen vel – hovedanførsler:

- Forkorting av lokket er svært uheldig vedrørende støy og forurensning
- Barn og unge må skjermes fra forurensning og støy i den grad det er mulig
- Myndighetenes tidsperspektiv for kostnadsreduksjon er kortsiktig

Lysker vel – hovedanførsler:

- Endringen medfører uakseptabel støy og forurensning for beboere i området
- Endringen er foretatt uten konsekvensutredning

Statens vegvesen (SVV) har i notat av 28. november 2022 inngitt merknader til klagen. Notatet er på 9 sider og inneholder kommentarer til de ulike anførsle i klagen, samt linker til rapporter, utredninger, beregning av luftforurensning, mm. Når det gjelder støy, skriver SVV at gjennomførte utredninger viser at innkorting av lokket med de foreslåtte tiltakene gir minimale konsekvenser for området. Når det gjelder luftforurensning, skriver SVV blant annet dette:

«Ingen boligområder vil havne i rød sone som følge av lokkforkortelsen. Kun områder tett på vegvesen, for eksempel over tunnelportal for Stabekkløkket, vil ligge i rød sone. Når det gjelder vurdering av helseeffekter, må også eksponeringstiden vurderes i forhold til grenseverdienes midlingstid. For eksempel regnes ikke området over lokket for varig opphold, men som et gjennomgangs-/ferdselsområde. Eksponeringstiden for syklende og gående over Stabekkløkkets tunnelmunning er anslått til ca. 2-10 minutter. Utformingen av

gang- og sykkelvegen og eksponering er tilnærmet lik, både med og uten lokkforkortelse.
(...)

Statens vegvesen forholder seg til gjeldende standarder ved prosjekteringen av E18 Vestkorridoren. Planendringen og stortingsvedtakets konsekvenser for luftforurensning og støy er omhandlet i tilleggsutredningene. Beregning av luftforurensning er gjennomført på bakgrunn av T-1520/2012. I tillegg er Forurensningsforskriften, Nasjonale mål og anbefalte Luftkvalitetskriterier (FHI) lagt til grunn i vurderingene. For støy legges T-1442/2016 til grunn jf. vedtatt reguleringsplan. Tiltak for luftforurensning og støy i anleggsfasen følges opp i YM-planen, hvor det stilles krav til at avbøtende tiltak blir vurdert og gjennomført ved behov.»

Kommunen vurderte klagen den 14. februar 2022, men fant ikke grunnlag for å endre sitt tidligere vedtak om endring av reguleringsplanen.

Statsforvalteren forutsetter at partene er kjent med sakens dokumenter og gir derfor ikke ytterligere saksreferat.

Statsforvalteren som klageinstans i plansaker

Statsforvalteren er klageinstans for vedtak om reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven. Myndigheten er delegert fra Kommunal- og distriktsdepartementet, jf. plan- og bygningsloven § 1-9. Vår myndighet som klageinstans følger av forvaltningsloven § 34.

Kommunestyret er planmyndighet. Det er kommunen som avgjør hvilke områder som skal med i reguleringsplanen og arealdisponeringen i planområdet. En vedtatt reguleringsplan er en politisk beslutning, der kommunestyret har avveid ulike planhensyn og interesser.

Som klageinstans skal vi legge stor vekt på det kommunale selvstyret ved prøving av det frie skjønn, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Ettersom kommunens vurderinger og vekting av ulike planhensyn og interesser vil være utøvelse av kommunens frie skjønn, skal det i utgangspunktet mye til for å sette disse vurderingene til side.

Statsforvalteren har også begrenset myndighet til å endre en plan i klagebehandlingen. Dersom Statsforvalteren mener det bør gjøres endringer, og kommunen er uenig i dette, må saken sendes til departementet for avgjørelse. Mer informasjon om vår myndighet som klageinstans står i reguleringsplanveilederen av 10.09.2018, rundskriv T-2/09 og T-8/86 og brev 16.01.2004 fra departementet.

Statsforvalteren ser slik på saken

Vurdering av klagen

Statsforvalteren vil innledningsvis bemerke at anførsler i klagen i stor grad er sammenfallende med merknader inngitt ved offentlig ettersyn av planendringen. I notat av 22. mars 2022 har Statens vegvesen oppsummert og kommentert innkomne høringsuttalelser. På side 8 – 13 er det redegjort for støy og forurensning, og de tiltak som er planlagt etablert som kompensasjon for innkortingen.

Saksbehandlingen

Det er anført at grunnlaget for vedtak om endring av planene har vært mangelfull og misvisende. Til denne anførselen har kommunen blant annet uttalt dette:

«Det er anført i klagen at kommunestyrets avgjørelsesgrunnlag har vært mangelfullt og misvisende, noe som gjør vedtaket ugyldig. Kommunen kan ikke se at dette er en anførsel som kan føre frem. Kommunen har gjennom planbehandlingen påsett at planendringen er tilstrekkelig utredet, med særlig fokus på konsekvensene for beboerne i nærområdet og de som skal ferdes i området.

Statens vegvesen har fremlagt et godt og grundig underlagsmateriale. Etter offentlig ettersyn ba også kommunen om en ytterligere utredning for å få vurdert i hvilken grad en enda høyere skjermvegg vil kunne bedre støyforhold for omgivelsene. Denne utredningen konkluderte med at forbedringene ikke var store, slik at dette tiltaket ikke ble fulgt opp videre. Til grunn for kommunestyrets vedtak om å vedta planendringen, foreligger det omfattende dokumentasjon der konsekvensene av planendringen er godt utredet. Det vises til egne utredninger av støy, luftforhold og virkninger for sykkel og gange, som har vært spesielt fremme i denne saken.

I klagen påpekes det at det knytter seg usikkerhet til vurderingene av støyforholdene fordi det er lagt til grunn at bussveien ikke blir bygget, mens den fortsatt inngår i reguleringsplanen og derfor vil kunne bli bygget senere. Kommunen har vurdert at forholdet til en fremtidig bussvei har vært tilstrekkelig avklart fra utbyggersiden, slik at det har vært tilrådelig å legge til grunn at den ikke blir bygget som regulert i 2017. Dersom det i fremtiden gjøres endringer i dette forholdet, må det i så fall gjøres nye vurderinger av støyforholdene i området.

Det anføres videre at kommunen har foretatt en feilaktig vurdering i saksfremlegget, fordi kommunedirektøren har vurdert planendringen i forhold til dagens støysituasjon og ikke i forhold til det som er regulert. Som også Statens vegvesen viser til, er planendringen vurdert i forhold til den opprinnelige reguleringsplanen fra 2017, og det vises til planbeskrivelsen og til rapportene som behandler/vurderer endringer for bl.a. støy og luftkvalitet. Også av kommunedirektørens innstilling fremkommer det klart at endringsforslaget er sammenlignet med regulert løsning (2017). Når kommunedirektøren også har vist til dagens støyforhold i avsnittet «Saken i korte trekk», er det for å klargjøre faktum i forhold til dagens støy som et referansepunkt. Slik reguleringsplanen anviser i reguleringsbestemmelse § 2.9 for støyreduserende tiltak, skal retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442, tabell 3, gjøres gjeldende for behandling av støy på utendørs oppholdsarealer. Så langt vi kan se er dette lagt til grunn i utredningene.

Hva gjelder anførselen om at saksutredningen for planendringen mangler medisinskfaglige vurderinger av påvirkninger skolebarn og beboere vil få som følge av økt støy- og luftforurensning i nærområdet, viser vi til planbeskrivelsens kapittel 5 som sammen med underliggende rapporter gir et godt grunnlag for å vurdere forslaget virkninger for omgivelsene. Konsekvenser av planendringen er også kort oppsummert i saksfremlegget. Kommunen mener det er foretatt en god og bred utredning av relevante ulemper som planendringen vil gi, med hovedfokus på støy og luftkvalitet, men der også forholdet for fotgjengere og syklistene og grønne områder belyses. Det vises bl.a. til at størst ulemper med støy og dårligere luft for de som ferdes over «lokket», vil være av kortvarig karakter mens de passerer østre portal for Stabekkløkket.

Kommunen viser til at lokkets avkortning med konsekvenser for både støy og luftkvalitet, er grundig behandlet under planprosessen. Som avbøtende tiltak er en 3 meter høy støyskjerm på muren langs veibanen det viktigste og mest virkningsfulle grepet, som i stor grad vil gi en

god skjerming. I tillegg vil Statens vegvesen vurdere konkrete tiltak for eiendommer som trenger det. Til grunn for reguleringsvedtaket er det så foretatt en interesseavveining mellom de ulemper reguleringsendringen vil få for omgivelsene og den nytten det vil være å få gjennomført byggingen av Stabekkløkket i redusert lengde, som del av E18-utbyggingen. Kommunen kan ikke se at det hefter feil ved behandlingen og vurderingene av planendringen.

Det er anført at endringen ikke er tilstrekkelig vurdert i forhold til kommuneplanen, da endringen vil svekke tverrforbindelsen over lokket som er en blågrønn struktur som kommuneplanen vil ivareta. Kommunen kan ikke se at dette er et sentralt forhold i saken. Det er vurdert at «det grønne arealet» på lokket blir mindre (2,5 dekar), og at dette er tilrådelig. Vurderingene er tilstrekkelig, og kommunen kan ikke se at det hefter ugyldighetsmangler i vedtaksgrunnlaget på dette punktet.

I klagen er det vist til at saksfremlegget var villedende og mangelfullt da sentrale opplysninger var unntatt offentlighet. Kommunen viser til at saken har vært fremlagt for kommunestyret med underliggende dokumentasjon. En er ikke kjent med at deler av saksfremlegget ikke har vært tilgjengelig for kommunestyrets representanter, og at de derfor ikke har satt seg tilstrekkelig inn i saken. Kommunen beklager videre at noen dokumenter ved en feil ble unntatt offentlighet gjennom innsynsløsningen. Dette er endret etter at det ble gjært innsyn fra klager. Kommunen kan ikke se at dette forholdet har virket inn på vedtakets innhold/godkjennelse av planendringen.

Kommunen kan heller ikke se at det er gitt villedende opplysninger for kommunestyret, når kommunedirektøren i innstillingen anmoder Statens vegvesen om å ta hensyn til omkringliggende boliger i anleggsperioden, selv om dette ikke er fulgt opp med tiltak som ligger i reguleringen. Kommunen viser til at reguleringsplanen viser den endelige situasjonen, og at det er naturlig for kommunen å oppfordre Statens vegvesen som en seriøs aktør å ivareta boligene som er mest påvirket i anleggsperioden. Statens vegvesen har i sine kommentarer også vist til at tiltak for luftforurensning og støy i anleggsfasen følges opp i YM-planen, hvor det stilles krav til at avbøtende tiltak blir vurdert og gjennomført ved behov. Kommunen mener dette vil gi en god og tilstrekkelig oppfølging av de ulemper som utsatt boliger vil kunne få i anleggsperioden.»

Statsforvalteren er enig med kommunen i at SVV har lagt frem et grundig materiale som underlag for vedtak om endring av planen. Vi kan ikke se at det er dokumentert at det foreligger feil ved saksbehandlingen som tilsier at vedtaket av 28. september 2022 er ugyldig.

Materielle forhold

Statsforvalteren bemerker at lovens system er slik at kommunen kan regulere når den finner det nødvendig. Det er kommunestyret som etter en samlet vurdering avgjør hvilke areal som skal reguleres og hvordan arealene skal utnyttes. Grunneiere, beboere og andre med rettigheter i området har ikke et krav om at reguleringen blir gjennomført slik de ønsker det. Når vurderingene som er foretatt er forankret i reguleringsmessige hensyn, og ikke er usaklige, er vedtaket gyldig. Denne avgjørelsen ligger til det frie kommunale reguleringsskjønn.

Bakgrunnen for endring av plan er behovet for å redusere de totale kostnadene ved utbyggingen av E18 Lysaker – Ramstadsletta, jf. Innst. 393 S (2019-2020):

«Prosjektets kostnader vil kunne reduseres med om lag 1,5 mrd. kr ved at bussveien fjernes, lokalveisystemet over Høviktunnelen utgår, ombyggingen av Fornebukrysset kuttet i østgående løp, luftetårn over Gjønnestunnelen fjernes og Stabekkløkket forkortes med ca. 50 m.»

At noen av klagerne er uenig i denne vurderingen, innebærer ikke at vedtaket er ugyldig.

Når det gjelder de anførte hovedanførselene som omhandler støy og forurensing, så er det Statsforvalterens vurdering at SVV har fremlagt et betydelig materiale med rapporter og utredninger som omhandler konsekvenser av endringen. Vi kan ikke se at klagerne har dokumentert at disse, med tilleggsutredninger som er utarbeidet, er beheftet med feil som tilsier at de vurderingene som er gjort er i strid med plan- og bygningsloven.

Oppsummering

Statsforvalteren har kommet til at planforslaget er tilfredsstillende opplyst og at vi har tilstrekkelig grunnlag til å fatte en avgjørelse.

Etter Statsforvalterens oppfatning har kommunen foretatt en tilfredsstillende vurdering av de ulike hensyn som er kommet frem gjennom utarbeidelsen av planen. Vi understreker at arealdisponering beror på et lokalpolitisk skjønn, som klageinstansen skal være varsom med å overprøve, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd tredje setning.

Vi kan heller ikke se at det foreligger saksbehandlingsfeil som tilsier at planvedtaket er ugyldig.

Klagene har ikke ført frem.

Konklusjon

Statsforvalteren opprettholder kommunens vedtak av 28. september 2022 om endring av reguleringsplan for E18-korridoren Lysaker - Ramstadsletta. Klagene har ikke ført frem.

Med hilsen

Karin Sand Oftedal
seniorrådgiver
Juridisk avdeling

Ann-Kristin Ødegaard
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ØSTRE STABEKK VELFORENING

c/o Adele Os Nordliveien 25 1368 STABEKK

LYSAKER VEL

c/o Cato Fritzner
Sollisvingen 11

1366 LYSAKER

HOLTEKILEN VEL

Michelets vei 10A

1366 LYSAKER

STATENS VEGVESEN LILLEHAMMER

Postboks 1010

2605 LILLEHAMMER

KONTORSTED